

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Výchovný ústav pro mládež, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště, Obořiště 1

262 12 Obořiště 1

Identifikátor školského zařízení: 600 027 970

Termín konání komplexní inspekce: 13. - 16. listopad 2001

Čj.	066 520/01-4020
Signatura	kb5zv203

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školské zařízení realizuje výkon ústavní nebo ochranné výchovy chlapců (příspěvková organizace).

Školské zařízení sdružuje:

- Odborné učiliště s kapacitou 60 žáků
- Střední odborné učiliště s kapacitou 60 žáků
- Učiliště s kapacitou 60 žáků
- Výchovný ústav pro mládež (dále jen VÚM) s kapacitou 60 lůžek
- Školní jídelnu s kapacitou 80 jídel, která zabezpečuje stravování svěřenců a zaměstnanců. Hospodářská činnost ani jiné aktivity nad rámec školního stravování v jídelně nejsou provozovány.

Studijní/učební obory podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání:

Odborné učiliště (dále jen OU)

36-67-E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce

1. 36-67-E/001 Zednické práce (tříletý)

Střední odborné učiliště (dále jen SOU)

33-56-H Truhlář, truhlářské práce

1. 33-56-H/001 Truhlář (tříletý)

36-67-H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce

2. 36-67-H/001 Zedník (tříletý)

Učiliště (dále jen U)

36-67-E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce

1. 36-67-E/003 Stavební výroba (dvouletý)

HODNOCENÍ KVALITY REEDUKACE A RESOCIALIZACE

Reedukační a resocializační program

Reedukační a resocializační program vychází ze spojení režimového systému s modelem terapeutického společenství a z osobních resocializačních kontraktů. První kontrakt uzavírá svěřenec na konci adaptační fáze a účastní se ho svěřenec, vychovatel a psycholog. Stanovují se krátkodobé cíle, které může navrhnout svěřenec nebo personál. Tyto kontrakty jsou zapisovány do *Výchovných sešitů*. Program koresponduje s typem zařízení a s aktuálním složením kolektivu svěřenců (žáci SOU).

Komunita se schází 1x za 14 dnů, v případě potřeby i častěji. Má tři funkce - informativní, organizační a terapeutickou. Prostor pro reflexi a sebereflexi svěřenců je dostatečný, každý může říci cokoli. Jedinou podmínkou je slušné vyjadřování. Terapeutická část se týká především prožívání, sebeuvědomění apod. V tomto směru chybí personální zázemí -

psychoterapeutický výcvik mají jen tři pracovníci (ředitel, psychologka a jeden z vychovatelů). Adaptační fázi je věnována potřebná pozornost, podrobně je rozpracována ve vnitřním řádu. Pracovníci ústavu většinou navštíví svěřence v diagnostickém ústavu ještě před jeho přemístěním. Po příjezdu absolvuje svěřenec úvodní rozhovor s vedoucím pracovníkem, je vybaven materiálně a seznámí se s prostředím. Adaptační fáze je plně funkční.

Hodnotící systém SOZDAW (sociální zdatnost výchovou a vzděláváním) je vytvořen na bázi běžných bodovacích systémů. Vychází z denního hodnocení v rámci jednotlivých výchovných skupin (dále jen VS). Hodnocení je kvantifikováno získanými jednotkami (body), svěřenci jsou zařazeni do jedné z pěti kategorií. Systém je nastaven tak, aby svěřenci byli úspěšní a aby bylo zamezeno „kupčení“ s body. To se však vždycky nedaří a někteří pracovníci systém znehodnocují. Svěřenci mají průkazy na zapisování bodů u sebe a mohou si kdykoliv spočítat aktuální stav.

Zájmová činnost je realizována v době, kdy nepracují VS, ale vychovatelé přicházejí s nabídkou zájmové činnosti a svěřenci si vybírají.

Vnitřní řád uvádí, že samospráva svěřenců je tvořena volenými zástupci jednotlivých VS. Vede ji vedoucí vychovatel, schází se 1x za 14 dnů, v případě potřeby i častěji. Činnost samosprávy je determinována aktuálním složením kolektivu svěřenců. Dle vnitřního řádu má ředitel pravomoc její činnost pozastavit, což platí v posledních pěti letech. Samospráva fungovala čtyři roky a s její činností nebyly dobré zkušenosti.

Reedukační a resocializační program zahrnuje i dočasné výchovné vyloučení svěřence z kolektivu dle § 17 odst. 2, písmeno f) vyhlášky MŠ ČSR č. 64/1981 Sb. Pravidla jsou stanovena ve vnitřním řádu ústavu. Toto opatření může trvat maximálně 48 hodin. Svěřenec plní úkoly dle rozvrhu dne včetně samostudia. Je mu umožněna vycházka v délce 15 minut za přímého dozoru vychovatele. Při ní platí veškerá omezení (zákaz kouření, zákaz styku s ostatními svěřenci, zákaz přijímání jakýchkoliv předmětů atd.). Jedná se o krajní opatření, kterého je použito cca v 10 případech ročně.

Vnitřní řád je svěřencům k dispozici na každé VS, svěřenci jej znají, je to podmínkou zařazení do určitého stupně dle hodnotícího systému.

Svěřenci mají své osobní věci, jsou vedeni k odpovědnosti za ně. Krádeže se vyskytují, jsou ale vždy důsledně šetřeny a řešeny, někdy i ve spolupráci s policií. Svěřenci se s vychovateli občas účastní nákupů, na turistických víkendových akcích někdy dostane dvojice svěřenců finanční částku a musí s ní sama hospodařit. To platí i o vaření svěřenců na jednotlivých VS. Každá VS dostává určitou částku, s kterou si sama hospodaří. Financují se z ní různé akce VS, ale také škody.

Program je otevřen vnějším vlivům, svěřenci mají kontakty s vnějším přirozeným prostředím. Většinou se jedná o akce ústavu (taneční, návštěvy divadla, fotbal v místním klubu, sportovní akce). Možnosti individuálních kontaktů nabízí i realizovaný hodnotící systém.

Práce s rodinou začíná již v adaptační fázi, kdy je navazován kontakt. Dle možnosti jsou rodiny navštěvovány pracovníky ústavu, rodiče mohou kdykoliv po předchozí domluvě své syny v ústavu navštívit. Výhledově se počítá se zavedením rodinné terapie (po dokončení stavby chráněného bydlení).

Svěřenci jsou zapojováni do estetické úpravy interiérů, omezují se však většinou na vylepování plakátů. Situace se zlepšila po vybudování keramické dílny, kdy bude nabídka pro svěřence atraktivnější.

Osobní volno svěřenců je součástí programu i hodnotícího systému. Jedná se o volné vycházky i o dočasné ubytování mimo ústav (dovolenky u zákonných zástupců).

Svěřenci s mimořádným talentem se v ústavu v posledních letech neobjevili. Ojediněle se objeví svěřenec se specifickými potřebami, které je ústav schopen zajistit. Jednalo se například o diabetika, který si aplikoval inzulín, nyní je v ústavu svěřenec s trombózou.

Kapesné, finanční a věcná pomoc je svěřencům poskytována v souladu s vyhláškou MŠMT č. 247/1996 Sb. Minimální stanovenou částku svěřenci dostávají. Kapesné vyplácí vychovatelé, zároveň vedou i evidenci. Svěřenci mají kdykoliv možnost seznámit se se stavem svého konta. Sirotčí důchody jsou dotyčným svěřencům ukládány na vkladní knížky.

Součástí programu je účast vybraných svěřenců v tanečních a na divadelních představeních.

Program je pro svěřence stimulační, dílčí problém je mezi druhou a třetí kategorií - svěřenci se většinou spokojují s dosažením druhé, která skýtá dostatek výhod. Při rozhovorech se svěřenci byly zjištěny případy, kdy se výhody třetí kategorie projevovaly demotivačně. Jedná se zejména o povinné volné vycházky, na které svěřenci nechtějí jít a nemají tedy zájem dosáhnout dané skupiny.

V současné době není v ústavu žádný svěřenec nábožensky založený, ústav je schopen tyto potřeby svěřenců saturovat.

Reedukační a resocializační program je velmi dobrý.

Podmínky pro reedukační a resocializační činnost

Personální zajištění je z pohledu odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků pouze vyhovující (odborně a pedagogicky způsobilý je jen ředitel). Absence potřebné erudice se negativně projevuje při realizaci reedukačního a resocializačního programu i při výuce.

Na resocializačním procesu se podílejí i nepedagogičtí pracovníci, což je výhodné jednak pro rozšíření nabídky identifikačních vzorů a modelů chování, ale i k případné konfrontaci, eventuálně k větší nabídce „důvěrníků“.

Objekt VÚM je neúčelový, postupně adaptovaný tak, že v současné době vyhovuje provozu daného typu zařízení. Kromě hlavní budovy jsou v současné době k dispozici dílny pro odborný výcvik truhlářů a dílna údržbářů. „Suchá dílna“ pro odborný výcvik zedníků slouží jako sklad. V době konání inspekce probíhala rekonstrukce „domečku“ (chráněné bydlení). V areálu ústavu je zahradnická plocha s učebnou a dvěma skleníky (jeden není dostavěn).

Každá VS disponuje dobře vybavenou klubovnou a třemi až čtyřmi obývacími ložnicemi a sociálním zázemím. Příznivé je, že je každá VS vybavena kuchyňským koutem, kde si svěřenci mohou sami uvařit jednodušší pokrmy. Vybavení audiovizuální technikou je na běžné úrovni, využívána je i počítačová místnost. Postupně se zkvalitňuje vybavení nábytkem, který si svěřenci sami zhotovují při odborném výcviku.

Zcela nevyhovující je místnost sloužící pro dočasné vylučování svěřenců z kolektivu.

Velmi dobré je vybavení ústavu na sportovní a turistickou (cykloturistickou) činnost, využívat lze hřiště i menší tělocvičnu.

Průměrně vybaveny jsou prostory pro hudební a výtvarnou činnost. K dispozici je velmi dobře vybavená svěřenecká knihovna. Celkově lze konstatovat, že v zařízení je dostatek vhodných prostor k realizaci reedukačního a resocializačního programu. Psychohygienické podmínky jsou průměrné. Zásady výchovy prostředím jsou naplňovány na průměrné úrovni.

Zařízení disponuje třemi mikrobusem a jedním osobním vozidlem. Ve vlastnictví ústavu je i potřebné technické zázemí (garáže a sklady), čtyři rodinné domky a obytný dům - celkem 12 služebních bytů.

Vliv sociodemografických podmínek na činnost ústavu je pozitivní.

Podmínky pro reedukaci a resocializaci jsou průměrné.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace

Vnitřní řád včetně hodnotícího systému je svěřencům srozumitelný. Při postupu do vyšší kategorie musí svěřenci prokázat jeho znalost - i formou testu.

Spolupráce učitelů, MOV a vychovatelů je velmi dobrá. Denní režim má vyhovující strukturu, která koresponduje s věkem svěřenců i postižením svěřenců.

Vedoucí vychovatel nemá speciálně pedagogickou průpravu, má však výborné osobnostní předpoklady pro výkon své funkce (komunikativnost, empatie, sebeovládání atd.). Své povinnosti plní na vynikající úrovni.

Reedukační a resocializační úsilí ústavu ovlivňuje mimořádně výrazným způsobem také psychologka zařízení. Sleduje adaptační fázi nově přichozích svěřenců, podílí se (s časovým odstupem týdne až 14 dnů) na řešení perspektivy chlapců po příchodu a následně pak v určité revizi opakovaně po cca 6 týdnech pobytu (spolupráce se sociální pracovníci, vedoucím vychovatelem, ředitelem, zdravotní sestrou), připravuje a ovlivňuje okolnosti uzavírání „kontraktů“ - situace ve škole, při odborném výcviku a při mimoškolní výchovné činnosti. Sledována je i možnost vhodných kontaktů s rodinou apod. Psycholožka podává svá stanoviska k řešení některých výchovných situací, sleduje úroveň personální skladby u jednotlivých VS, řídí komunitní akce a podílí se na jejich následných rozborech (ve spolupráci s vedoucím vychovatelem a ředitelem). Účastní se některých akcí ústavu, sleduje běžnou činnost v průběhu týdne i o víkendech, namátkově sleduje úroveň volných vycházek svěřenců apod. Ovlivňuje užívání hodnotícího systému, koriguje případné nesrovnalosti, přispívá k jeho životaschopnosti.

Účastní se pravidelných porad vychovatelů (týdenní frekvence). Pomáhá vedení ústavu při posuzování kvality předpokladů zájemců o výkon učitelského či vychovatelského povolání v daném zařízení, je nápomocna pracovníkům při řešení v rovině osobních či pracovních problémů.

Úsek zdravotní péče zajišťuje zdravotní sestra s příslušnou kvalifikací a dlouhodobou praxí. Kompletuje zdravotní dokumentaci svěřenců (dokumentace je uložena na ošetřovně a je k dispozici lékařce, která ordinuje v ústavu 1x týdně i dalším příslušným odborným pracovištím). Podávání léků je organizačně zajištěno dobře, evidence podání je doložena (spolupráce zdravotní sestry s ostatními pedagogickými pracovníky je velmi úzká a oboustranně pozitivně hodnocená). Zdravotní izolace se čtyřmi lůžky je k dispozici - včetně potřebného sociálního zázemí.

Zdravotní sestra zpracovává pro učitele a pro vychovatele přehledy o zdravotní situaci jednotlivých svěřenců a informace o eventuálním omezení jejich možných aktivit ve škole, při odborném výcviku, při sportu, na víkendových akcích apod. Denně sleduje aktuální zdravotní stav svěřenců - zásadnější informace sděluje i cestou Hlášení hlavní služby.

Sociální úsek zajišťují dvě pracovnice. Jedna z nich má potřebnou sociálně právní erudici, absolvovala i další školení (Helsinský výbor), v zařízení pracuje sedm let. Vede i výtvarný kroužek. Důvěru svěřenců má, přicházejí za ní i se značně důvěrnými záležitostmi. Využívají však téměř výhradně prostředí ateliéru, minimálně kanceláře. Druhá sociální pracovnice byla přijata teprve před měsícem, potřebnou kvalifikaci nemá a ve své funkci se teprve zacvičuje. Úroveň spolupráce se sociálními pracovníky z územně příslušných referátů sociálních věcí jsou dosti rozdílné, v případě problémů usiluje pracovnice ústavu o jejich odstranění. Spisy svěřenců jsou uloženy na bezpečném místě v kanceláři sociální pracovnice, zacházení s nimi je profesionální. Pedagogičtí pracovníci spisy svěřenců studují jen v této kanceláři, jejich vynášení

není možné. Důležité informace z rodinné a osobní anamnézy si vypisují do *Výchovných záznamů*. Občanské průkazy svěřenců jsou uloženy v trezoru u sociální pracovnice.

Svěřenci si perou své ošacení sami v rámci týdenních programů výchovné práce.

Vychovatelé při své činnosti sledují cíle reedukace a resocializace, které jsou naplňovány formou uzavíraných kontraktů. Používané metody a formy práce korespondují s erudicí a s osobnostními předpoklady jednotlivých vychovatelů, celkově nevybočují z pásma průměru. V průběhu inspekce byla jen v ojedinělých případech registrována interpersonální tenze na úrovni zaměstnanec - svěřenec.

Zájmová činnost probíhá formou denních nabídek dle reedukačního a resocializačního programu.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace jsou na běžné, tj. průměrné úrovni.

Další aktivity, které významně ovlivňují reedukační a resocializační činnost školského zařízení

Zařízení umožňuje odborné praxe a stáže studentům vybraných škol. Před dvěma lety byla pro místní občany uspořádána přednáška o drogách.

Každoročně probíhá lyžařský výcvik svěřenců, sjíždějí se řeky apod. Svěřenci mají při této příležitosti možnost brigád (výdělků). Pořádány jsou turistické a cykloturistické akce.

Pravidelná je účast na olympiádách pro výchovné ústavy.

Další akce nabízí rámcový plán zájmové činnosti.

Další aktivity jsou na velmi dobré úrovni.

Výsledky reedukace a resocializace

Ústav neprovádí systematická katamnestická sledování, zpětné vazby jsou spíše nahodilé a poskytují jen dílčí informace o výsledcích reedukace a resocializace, které nelze generalizovat.

Sociálně patologické jevy se mezi svěřenci vyskytují, jedná se občas o „uvítací rituály“, šikanování se projevuje formou „mazáctví“ a přesunuje se zejména do ekonomické oblasti (vyžadování finančních částek). Tomu někdy nahrávají sami mladší svěřenci svými neuváženými sliby. Personálu se daří tyto problémy záhy odhalovat a řešit. Důraz je kladen na prevenci, která má řadu forem - od náležitého dozoru a pravidelných zdravotních prohlídek vytipovaných fyzicky slabších svěřenců, přes kontrolu cennějších předmětů až po důvěrníky svěřenců z řad personálu. Ostatní negativní jevy se v poslední době neobjevily (sebepoškozování, suicidiální pokusy, pohlavní zneužívání). Abúzus drog se v ústavu vyskytuje, v současné době není žádný svěřenec drogově závislý. Jedná se o experimentování. V případech intoxikace postupuje personál vhodným způsobem včetně zásahu rychlé lékařské pomoci. Důvodem abúzu drog bývá nejčastěji nejistota svěřence před ukončením ústavní výchovy, aktuální osobní problémy, rodinné vztahy apod. Sociálně patologické jevy mezi svěřenci nepřesahují běžnou úroveň v daném typu zařízení.

Hostilní postoje svěřenců vůči zařízení a personálu nevybočují z běžné úrovně, příznivě se projevuje nabídka „důvěrníků“ z řad personálu.

Výsledky reedukace a resocializace jsou průměrné.

Hodnocení kvality reedukace a resocializace

Reedukační a resocializační program svou strukturou umožňuje dosažení stanovených cílů. Jejich dosažení je však limitováno mnoha dalšími faktory, které zařízení nemůže zcela ovlivnit (nepovolené pobyty svěřenců mimo zařízení, působení nespolupracujících rodin aj.). Značné nedostatky jsou v personálním zajištění (odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků).

K pozitivním změnám dochází průběžně v oblasti materiálních (prostorových) podmínek, zlepšila se estetická úroveň prostředí. Mimořádně příznivou změnou bude po dokončení rekonstrukce jednoho z objektů možnost realizace „posledního resocializačního článku“ svěřenců před ukončením ústavní (ochranné) výchovy.

Celkově je kvalita reedukace a resocializace na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Profesní příprava svěřenců je realizována v rámci SOU ve dvou učebních oborech:

- učební dokumenty tříletého oboru ZEDNÍK (kmenový obor 36-67-H, učební obor pak 36-67-H/001) vydalo MŠMT ČR dne 11. srpna 1997 pod čj. 27 633/97-72 s účinností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem. V teoretické části průpravy je obsahová i dotační stránka zabezpečována v dané povinnosti (předmět „Vybrané statě“ byl obsahově dopracován v přímém vztahu ke vhodnému erudičnímu doplnění informací), v rámci odborného výcviku nejsou v určeném rozsahu zvládnána některé témata: dílčí komínové práce, montážní práce z dílců a panelů, osazování dřevěných stropnic, osazování některých stavebních výrobků - okna, sádkartonářské práce apod. Není tak plně zajišťován povinný výukový obsah osnov u všech chlapců. Dílčím důvodem jsou i výraznější absence svěřenců během učební doby (útěky, nemocnost), ale především skutečnost absence tzv. „suché dílny“ pro možnou simulaci některých druhů prací a technologických postupů.
- učební dokumenty tříletého oboru TRUHLÁŘ (kmenový obor 33-56-H, učební obor 33-56-H/002 výroba nábytku a zařízení) vydalo Ministerstvo hospodářství dne 25. listopadu 1994 pod čj. 175 810/1994-74 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem. Teoretická průprava je rozšířena v rámci doporučených volitelných předmětů o „Stavební truhlářství“ v rozsahu dvou hodin týdně v souladu s celkovou danou týdenní dotační normou. V odborném výcviku není plně saturován obsah osnov v tematických celcích ohýbání dřeva a hydrotermické úpravy dřeva vůbec.

Teoretická i praktická průprava svěřenců je koncepčně začleněna v podrobně a věcně rozpracovaných tematických plánech (jejich úroveň je sledována, plnění kontrolováno - především pedagogickým pracovníkem pověřeným danými úseky), analýza záznamové části Deníků odborného výcviku dokládá postupnost praktické průpravy v rámci celé vyučební doby (až na výše uváděné problémy).

Odborná připravenost jednotlivých vyučujících je ve smyslu řemeslně chápané průpravy velmi dobrá. Citelnější nedostatky jsou patrné v metodicko-didaktických přístupech, stavbách hodin, využívání doprovodných pomůcek v teoretickém vyučování i časovém rozvržení dané vyučovací jednotky (netýká se odborného výcviku). Absence speciálně pedagogické erudice je čitelná v celkovém posouzení poměrně zřetelně.

Positivem je bezprostřednost vzájemného kontaktu učitel - žák, učeň, svěřenec a propojenost

teoretické průpravy s praktickými zkušenostmi či potřebami chlapců. Z důvodu nižšího počtu svěřenců dochází ke spojování 2. a 3. ročníku zednického oboru, čímž vzniká de facto nezbytnost práce s odděleními (zvládáno dobře).

Jako nevhodné je hodnoceno zařazování předmětů s dvouhodinovou týdenní dotací do jednoho dne (matematika u TR 1, český jazyk u TR 3) či zařazování předmětů náročnějších na pozornost, soustředěnost a abstrakci v pořadí 7. nebo 8. vyučovací hodiny (matematika ZD 2, ZD 3, TR 1, český jazyk u TR 1, TR 3, ZD 1 apod.). Únavnost je zjevná, výtěžnost problematická, diferencovaně zjevné jsou i kázeňské nedostatky. Problematické je rovněž střídání teoretické průpravy a odborného výcviku v kratších blocích během jednoho dne, zvláště tehdy, navazuje-li po odborném výcviku předmět vyžadující koordinovanější motorické dovednosti (např. odborné kreslení).

Pro teoretickou přípravu je využíváno učeben s velmi vhodně koncipovanou vnitřní uspořádaností a instalacemi názornin (chlapci přechází do příslušné třídy). V odborném výcviku jsou jednak vyhledávána vhodná pracoviště a druhy práce (zedník = složitější), jednak (truhlář) je využíváno vlastních dílen s velmi dobrým technickým (strojovým) zázemím - nákup materiálu a prodej výrobků (např. i pro jiná obdobná zařízení - DŮM Praha apod.). Oba obory se v rámci plnění osnov odborného výcviku podílejí na úpravě prostředí ústavu, řadě modernizačních prací, zlepšování vnitřních podmínek - patrné, vhodné, správné.

Chlapci, kteří nesplňují podmínky pro zařazení do některého učebního oboru, jsou zařazováni do třídy a skupiny praktické přípravy se zahradnicko-zelinařským zaměřením (souhlas MŠMT ČR ze dne 19. června 1995, čj. 18 022/95-24 - jednoletá příprava na jednoduché povolání). Výuka probíhá podle učebních dokumentů, které byly ústavem MŠMT v době povolování předloženy - potvrzení platnosti konkrétní učební osnovy a učebního plánu je nedoložitelné (materiály nemají žádnou schvalovací doložku). V Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 23. srpna 2001, čj. 33 437/2000-21 tato forma možné přípravy svěřenců není uvedena.

Analýzou dokumentace (třídní knihy, katalogy a katalogové listy) byla ověřena pozitivní úroveň, materiály závěrečných zkoušek mají všechny potřebné náležitosti (sledováno bylo ukončení profesní přípravy ve školním roce 2000/2001). Záznamy z porad učitelů teoretické i praktické průpravy jsou věcné, obsah konkrétní, ve vztahu k potřebám daných úseků. Úkoly jsou stanoveny, plnění je kontrolováno. Podpisy pracovníků dokládají včasnost podané informace.

Z pohledu kontrolní a hospitační činnosti a řízení celé vzdělávací oblasti se jeví ustanovení funkce vedoucího učitele s plným úvazkem učitele jako méně vhodné. Především z důvodu potřeby přímého sledování výkonu pedagogů a jeho vyhodnocování, z důvodů provozních (zajišťování pracovišť v odborném výcviku), ale i z důvodů časových možností a prostoru. Záznamy o kontrolní a hospitační činnosti vedoucích pracovníků (sledováno např. 1. čtvrtletí školního roku 2001/2002) v oblasti vzdělávání jsou velmi sporadické (třídní knihy).

Potřebnou míru vzájemné informovanosti učitelů a vychovatelů spoluzajišťují i žákovské knížky, výchovné sešity, přístup k dokumentaci hodnocení - úroveň vyhovující. Měsíční průměry klasifikačního charakteru jsou zveřejňovány.

Vhodně je v systému resocializační práce zahrnován kontakt svěřence s knihou - je k dispozici 10 000 svazků, stanovena výpůjční doba (ale lze i mimo). V současné době má vedoucí knihovny v registraci výpůjčky u 35 svěřenců, pobyt chlapců v knihovně je využíván vhodně i k neformálním diskusním setkáním, daří se držet a budovat (diferencovaně) vztah svěřenců k literatuře a čtení vůbec. Knihovna slouží svěřencům i dospělým a je vedena vzorně (obsahově, organizačně, formami nabídek).

Úseku přímé školní práce slouží dobrá úroveň audiovizuálního zabezpečení (dále se buduje), postupně se rozšiřuje nabídka a přístup svěřenců k práci s osobními počítači (malá počítačová učebna).

Celková úroveň kvality vzdělávacího procesu je hodnocena v pásmu průměru.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Koncepční záměry jsou zpracovány v investičním záměru na výstavbu chráněného bydlení (poslední fáze resocializace před ukončením ústavní nebo ochranné výchovy). Záměry jsou reálné, jsou schváleny zřizovatelem. Vycházejí z analýzy daných podmínek i potřeb na další zkvalitňování resocializace.

Roční plán práce je zpracován, z něj vycházejí roční plány jednotlivých VS a týdenní programy práce VS. Pracovníci mají dostatečný prostor pro iniciativu a podněty při plánování, ředitelem jsou k této aktivitě vyzýváni. Nejvíce podnětů přichází v oblasti zájmové činnosti.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou vymezeny organizačním řádem a pracovními náplněmi. Organizační řád je rozčleněn do *Statutu* a do vnitřního řádu. Má všechny náležitosti, obsahuje i grafické schéma řízení. Další závazné pokyny obsahuje vnitřní řád.

Organizační schéma umožňuje účinné řízení ústavu.

Dokumentace ústavu má průměrnou úroveň. Týdenní programy výchovné práce jsou zpracovávány formou předtištěných tabulek jako *Týdenní plán činnosti* pro jednotlivé VS. Činnosti jsou formulovány často velmi obecně (sport na ústavním hřišti, společenské hry, vycházka do okolí). Výroční zpráva obsahuje citlivé údaje o vzdělání zaměstnanců. Evidence výchovného vyčlenění z kolektivu neobsahuje záznamy z kontrol ani jejich výsledky. Velmi dobře jsou vedeny *Výchovné záznamy*. Obsahují důležité údaje z osobní a rodinné anamnézy, výchovná opatření, hodnocení. Z druhé strany sešitu jsou záznamy krátkodobých cílů, které si svěřenci sami vytýčili.

Vedení ústavu využívá při své činnosti pedagogické rady. Jedná každé dva měsíce, vede ji ředitel. Porady vedení probíhají 1x týdně, provozní porady 3x ročně. Metodické sdružení se neosvědčilo, v současné době jsou metodické bloky součástí porad vychovatelů i porad učitelů. Metodické ovlivňování je realizováno i v rámci pohospitačních rozhovorů ve výchově i ve vzdělávání.

Přímá výchovná práce ředitele je složena ze tří hodin ve výuce a čtyř hodin v mimoškolní výchově. Sem jsou zahrnuty návštěvy divadla (divadelní kroužek), 1x za 14 dnů účast na komunitě, individuální pohovory se svěřenci, lyžařské výcviky a sjíždění řek.

Vedoucí vychovatel plní stanovenou míru přímé výchovné práce v mimoškolní oblasti. Vede turistický kroužek.

Komunity jsou pořádány 1x za 14 dnů, v případě potřeby i 1x týdně. Účastní se jich všichni svěřenci a všichni vychovatelé, učitelé dobrovolně, ředitel, vedoucí vychovatel, psychologka a sociální pracovnice.

Nedostatečné je zabezpečení nočních služeb jedním pomocným vychovatelem a spící noční pohotovostí. Ta je dosažitelná zvukovou signalizací z místnosti pro noční službu. Svěřenci spí ve dvou poschodích a při případném napadení noční služby mimo služební místnost je pro ni zvuková signalizace nedosažitelná. Ústav není napojen na centrální pult policie, využito by bylo telefonického spojení - rovněž ze služební místnosti. Vedení ústavu má smluvně zajištěnu instalaci bezpečnostního systému včetně dvou kamer, čímž se zajištění nočních služeb poněkud zlepší.

Informační systém je funkční, využívá se především *Denního hlášení a Hlášení hlavní služby*. Informace jsou dále předávány osobním kontaktem (učitelé - vychovatelé) a pracuje se na vytvoření počítačové sítě. Vnější informační systém vůči rodičům je realizován osobním kontaktem při jejich návštěvách v ústavu, písemně jsou informováni vždy při přijetí svěřence a při dalších zásadních změnách. Informace jsou předávány včas a v nezkrácené podobě. Ochrana osobních dat je zajištěna, pedagogičtí pracovníci jsou na poradách a na jednáních pedagogické rady opakovaně upozorňováni na tuto oblast. V průběhu inspekční činnosti vypracovalo vedení ústavu prohlášení o mlčenlivosti.

Dovolenky jsou svěřencům umožňovány zásadně s písemným souhlasem územně příslušného referátu sociální péče.

Zařízení se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti formou sportovních soutěží a kulturních přehlídek. Využíváno je místního tisku, natočeny byly i dva televizní pořady. Pro místní občany byly uspořádány Dny otevřených dveří. Za vhodnou prezentaci lze považovat i brigádnickou činnost pro místní občany.

Organizování je průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Prostor pro kreativitu pracovníků je dostatečný. Lidského potenciálu je v rámci možností využíváno, všichni pedagogičtí pracovníci se profilovali v některé zájmové oblasti.

Dalšímu vzdělávání pracovníků je věnována pozornost, všichni pracovníci jsou přijímáni na dobu určitou, podmínka pro nekvalifikované - zahájit studium - však není pregnantně stanovena.

Motivační moment pro získávání nových pracovníků má ústav ve vlastnictví 12 bytů. Dále je v tomto směru využíváno půjček z FKSP aj.

Začínajícím a nekvalifikovaným pracovníkům je přidělen zkušenější kolega jako uvádějící. Uvádění do funkce trvá cca jeden měsíc. Na závěr uvádění proběhne za přítomnosti ředitele a vedoucího úseku vyhodnocení.

V zařízení je vytvořen systém pravidelného hodnocení pracovníků, kritéria jsou pracovníkům známa. Hodnocení probíhá v přítomnosti ředitele, vedoucího úseku a dotyčného pracovníka. Cyklus hodnocení je roční.

Vnitřní platový předpis je vytvořen.

Sebehodnocení je prováděno verbálními analýzami vedoucích úseků, na jednáních pedagogické rady a ve výroční zprávě.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen vůči celé organizační struktuře, dosavadní slabina na hospodářském úseku byla eliminována personální změnou. Ředitel se účastní kontrol na hospodářském úseku.

Kontrolu pedagogické činnosti provádí ředitel a vedoucí vychovatel. Hospitační záznamy jsou vedeny, pohospitační rozbory jsou prováděny. Četnost hospitací je však velmi nízká.

Záznamy o kontrolách jsou prováděny, v případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření k jejich odstranění. Dotyční pracovníci jsou vždy s výsledkem kontroly seznámeni. Závažné nebo opakující se nedostatky jsou projednány na pedagogické radě.

Kontrolní mechanismy jsou průměrné.

Hodnocení podmínek činnosti

Podmínky pro činnost zařízení jsou průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Výchovný ústav pro mládež, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště Obořiště, IČO: 61 10 05 44 (dále jen „školské zařízení“) bylo zřízeno jako rozpočtová organizace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen „MŠMT ČR“) dnem 1. června 1993.

Na majetek, ke kterému má školské zařízení právo hospodaření, odkazuje zřizovací listina na své přílohy. Jedná se o:

1. Soupis movitého a nemovitého majetku
2. Výpis z evidence nemovitostí
3. Hospodářskou smlouvu o převodu práva hospodaření s národním majetkem čj. KNV-54/20/91 VÚM 228/91 (dále jen „HS“), podle které se právo hospodaření převádí na školské zařízení ke dni 1. březnu 1991
4. Inventarizační zápis o provedení mimořádné inventarizace

Podle údajů majetkové evidence ke dni 30. 9. 1992 bylo právo hospodaření k nemovitému majetku na školské zařízení převedeno v pořizovací ceně 10 097 tis. Kč.

Zřizovací listina ani její dodatky neuvádí bližší specifikaci „práva hospodaření“ a činnost školského zařízení vymezuje odkazem na obecně platné právní předpisy. Prvním dodatkem zřizovací listiny čj. 24 402/94-60 ze dne 21. 10. 1994 ukončilo MŠMT ČR ke dni 31. 12. 1994 činnost školského zařízení jako rozpočtové organizace a s účinností od 1. 1. 1995 ji změnilo na organizaci příspěvkovou.

Kontrolovaným obdobím byl rok 2000 a účetní případy časově a věcně související. Vzhledem k tomu, že v době od 28. 6. 2001 do 21. 9. 2001 byla ve školském zařízení provedena státní kontrola Nejvyšším kontrolním úřadem (dále jen „NKÚ“) se zaměřením na hospodaření se státním majetkem školským zařízením v průběhu roku 2000, v případě návaznosti věcných souvislostí i let předchozích, byla kontrola ČŠI zaměřená na hospodaření pouze v namátkově vybraných oblastech, které nejsou obsaženy v závěrečném protokolu NKÚ ze dne 26. 9. 2001.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Podle předložené Rozvahy Úč ROPO 3-02 ke dni 31. 12. 2000 mělo školské zařízení právo hospodaření k majetku v celkové hodnotě (aktiva celkem) 6 606 tis. Kč.

Na základě uvedené HS má právo hospodaření k pozemkům a budovám v areálu bývalého kláštera z 18. století a dále k pozemkům a budovám v obci Obořiště. Protože nemovitý majetek (budovy) fyzicky provedenou vizuální kontrolou neodpovídal výpisu z evidence nemovitostí a shora zmíněné HS, byl kontrolou ČŠI požadován inventurní soupis nemovitostí resp. účtu 021 – budovy, stavby a haly, a to ke dni 31. 12. 2000.

Školské zařízení **nevypracovávalo ke dni účetní závěrky inventurní soupis účtu 021**, a proto byl ředitel školského zařízení požádán o náhradní doklady k doložení skutečnosti, že školské zařízení má právo hospodaření k užívaným nemovitostem.

Byla předložena HS, která obsahuje soupis nemovitého majetku k 31. 3. 1991, výpis z evidence nemovitostí ze dne 16. 4. 1992, snímky katastrální mapy bez čitelného data vyhotovení a dále výpis z katastru nemovitostí ze dne 19. 7. 2000 tj. list vlastnictví 374 pro okres Příbram, kat. území Obořiště (**dále jen „výpis z KN“**). V HS je pořizovací cena některých pozemků a budov uváděna úhrnnou částkou a proto nelze z dostupných písemných dokladů stanovit účetní hodnotu jednotlivých budov a pozemků. S ohledem na neprůkaznost majetkové evidence bylo nutno pro potřebu kontroly vyhledat i dokumentaci z archívu školského zařízení starou desítky let.

K jednotlivým nemovitostem (budovám a stavbám) bylo namátkovou kontrolu zjištěno:

1. *Skleník* - podle HS se jedná o budovu přímo v areálu školského zařízení na stavební parcele č. 82 o výměře 70 m², což odpovídá výpisu z KN (zastavěná plocha, ostatní stavební objekt). Objekt neexistuje a na jeho místě byl v době kontroly budován nový obytný dům, k jehož stavbě byl předložen investičního záměr stavby „Rekonstrukce domečku areálu...“, ev. č. ISFRIM 333 111 0312 (viz dále).
2. *Prádelna* - na parc. č. 95 o výměře 35 m², byla dle HS „prádelna“, podle výpisu z KN je zde „zastavěná plocha – garáž“. Ve skutečnosti se jedná o menší domek využívaný jako „zahradní pracovna“.
3. *Hlavní budova* - jedná se o bývalý klášter, což je dle výpisu z KN památkově chráněný objekt určený k bydlení, ve kterém je umístěn veškerý hlavní provoz školského zařízení. Nesoulad mezi HS a výpisem z KN nebyl v tomto případě zjištěn.

Pořizovací cena tří shora jmenovaných nemovitostí činila dle HS souhrnně 5 535 457,-Kč.

V areálu školského zařízení se nachází další stavby (budovy), které **nejsou zachyceny v účetní evidenci (nejsou oceněny a sepsány) a nebyly předmětem HS a rovněž nejsou uvedeny ve výpisu z KN:**

1. U vjezdu do areálu se nachází přízemní zděná stavba, ve které jsou tři garáže a jedna menší místnost využívaná pro svěřence školského zařízení jako provozovna při výuce zednického oboru. Podle předložené kopie jednoho staršího dokumentu byl před více než 20 lety dán souhlas s vyjmutím dotčeného pozemku z půdního fondu. K této stavbě nebyla předložena žádná stavební dokumentace (stavební povolení, kolaudační rozhodnutí atp.).
2. Na parc. č. 93/2 se nachází stavba určena ke skladu řeziva. Bylo předloženo povolení k trvalému užívání ze dne 30. května 1967 za shodným účelem využití.
3. V těsné blízkosti skladu řeziva se nachází zděný objekt (truhlářská dílna), který dle předložené „Základní karty pasportu občanského vybavení sídel“ k 31. 12. 1971 je památkově chráněným objektem sloužícím výrobní činnosti. Jeho výměra činí 273 m² a byl vystavěn v roce 1954. K tomuto **objektu využívanému při výuce oboru truhlář** byl předložen protokol ze dne 21. 4. 1975 sepsaný na základě jednání za účelem vydání dodatečného povolení k užívání. V protokolu je uvedeno, že pro tuto „provozovnu“ **nebylo vydáno stavební povolení** a pro vydání dodatečného povolení k trvalému užívání

bylo školskému zařízení uloženo zajistit projektovou dokumentaci a řadu dalších dokladů. Doklady o povolení stavby k užívání nebyly předloženy.

Mimo areál má školské zařízení právo hospodaření k pozemkům a budovám v obci Obořiště. Jedná se o čtyři rodinné domy typu „Okál“ se zahradami na samostatných stavebních parcelách. Dále se jedná o stavební parc. č. 120/1 s obytným domem čp. 105, který má osm bytových jednotek. Nájemníci jsou převážně bývalí a současní zaměstnanci školského zařízení. Cena nájmu je regulovaná resp. stanovena podle obecně závazné vyhlášky obce Obořiště o koeficientu růstu nájemného z bytu. Tržby školského zařízení z nájmu obytných prostor činily v r. 2000 celkem 69 tis. Kč. Podle HS má školské zařízení právo hospodaření rovněž ke stavební parcele č. 120/2 o **výměře 162 m²**, která se má nacházet v blízkosti obytného domu čp. 105 v obci Obořiště. Podle výpisu z KN se na parc. č. 120/2 má nacházet **zemědělská hospodářská budova** o stejné výměře. Fyzickou **kontrolou** na místě **nebyla** budova **nalezena**. Souhrnná pořizovací cena (dle HS) stavební parc. č. 120/1 s obytným domem čp. 105 a stavební parc. č. 120/2 činila 3 145 962,-Kč.

Školský úřad Příbram (dále jen „ŠÚ Příbram“) přidělil na rok 2000 školskému zařízení (po poslední úpravě ke dni 20. 11. 2000) příspěvek v celkové výši 13 476 tis. Kč. Tato částka nestačila k pokrytí celkových neinvestičních nákladů. Podle účetních podkladů činily náklady celkem 15 248 tis. Kč. Vzniklý deficit pokrylo školské zařízení výnosy z prodeje vlastních výrobků a z ošetrovného od rodičů, tj. z vlastních zdrojů. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 88,4 %.

Při kontrole stavu pohledávek bylo zjištěno, že ke dni 31. 12. 2000 evidovalo školské zařízení pohledávky v hodnotě 873,78 tis. Kč. Ke vzniklým pohledávkám nejsou vymáhány a účtovány úroky z prodlení dle platných předpisů. Jedná se zejména o pohledávky vzniklé z titulů „ošetrovného“ a nároků na náhradu škody způsobené svěřenci školského zařízení. V tomto případě je v průběhu pobytu náhrada škody prováděna srážkou z kapesného svěřencům (základní nárokové kapesné je zachováno). V některých případech jsou pohledávky již předem nedobytné a účtování úroků z prodlení se jeví zbytečné. Bylo ale zjištěno, že není řádně vymáhána např. pohledávka vzniklá z titulu nájmu bytové jednotky (ke dni 30. 11. 2000 holý dluh celkem 25 782,-Kč) a není vyúčtován úrok z prodlení.

Účetnictví (majetková evidence) je v oblasti čerpání NIV vedeno neprůkazným způsobem a věrně nezobrazuje skutečnosti, které jsou jeho předmětem. Školské zařízení řádně nevymáhá vzniklé pohledávky např. z titulu nájmu a neprovádí vyúčtování úroků z prodlení. Bylo zjištěno porušení závazných právních předpisů o hospodaření s majetkem státu.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Podle Výkazu zisku a ztráty Úč ROPO 4-02 ke dni 31. 12. 2000 bylo čerpáno na mzdových prostředcích celkem 6 740 796,-Kč a na OPPP 320 092,-Kč. Rekapitulace mezd za období roku 2000 vykazuje na mzdách 6 739 569,-Kč a v případě čerpání OPPP 322 610,-Kč. **Vykazovaný rozdíl u mezd činí 1 227,-Kč a u OPPP 2 518,-Kč.**

Personální dokumentace školského zařízení je vedena přehledně a pečlivě, formou samostatných osobních spisů, které obsahují předepsané náležitosti. Vedená dokumentace je zajištěna před neodpovědnými osobami. Namátkově vybrané osobní spisy některých zaměstnanců obsahují podstatné dokumenty např. výpis z rejstříku trestů, doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání a další. Ředitel školského zařízení je ve funkci jmenován od 1. 7. 1992 na základě dekretu MŠMT ČR čj.: 19 894/92-240 ze dne 25. 6. 1992.

Zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů je prováděno v souladu s platnými předpisy. Uzavřené dohody o pracovní činnosti a o provedení práce jsou vystavovány v souladu se zákoníkem práce.

Dle kolektivní smlouvy je pracovní poměr uzavírán na dobu určitou a po odpracovaných pěti letech je se zaměstnancem uzavřen pracovní poměr na dobu neurčitou. U kvalifikovaných zaměstnanců v produktivním věku jsou uzavírány smlouvy na dobu neurčitou již při nástupu. Byl předložen vnitřní platový předpis, podle kterého jsou stanoveny zvláštní příplatky u jednotlivých zaměstnanců.

Mimo chyby ve výkaznictví (nesoulad mezi vykazovanými údaji v rekapitulaci mezd a ve Výkazu zisku a ztráty) nebyly při namátkové kontrole v oblasti mzdové a personální shledány závady.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) byly zcela vyčerpány a bylo nutno zapojit vlastní zdroje. Školské zařízení **nemá v účetnictví zavedenou dostatečně průhlednou analytickou evidenci**. Současné vybavení v oblasti výpočetní techniky resp. software neumožňuje výstup nutných položkových údajů a není zřejmé, **z jakých zdrojů** jsou konkrétní ONIV hrazeny, tj. zda ze státního rozpočtu nebo z vlastních zdrojů. **Tím dochází k neprůkaznému zobrazení zdrojů, z kterých jsou čerpány finanční prostředky na ONIV.**

Při namátkové kontrole efektivity čerpání ONIV (nákup čisticích a mycích prostředků, potravin, oděvů, cestovné atp.) nebyly shledány nedostatky. Náhodně kontrolované přijaté faktury mají náležitosti účetních dokladů a jsou v případě potřeby dokládány dodacími listy. Namátkově zkontrolované účetní zápisy byly provedeny v souladu s platnými předpisy a vnitřními směrnici. Systematizace a uchovávání dokladů se provádí dle okruhu dokladů v rámci samostatných číselných řad.

Na základě rozhodnutí MŠMT o udělení výjimky ze dne 15. 2. 2000 může školské zařízení používat čtyři osobní automobily, které má rovněž ve svém vlastnictví. Jedná se o vozidla: Škoda 1203, Škoda Forman, Citroën Jumper 2.5 TDI a Ford Transit 2.5 D/80 BUS. Při jejich používání jsou vystavovány cestovní příkazy.

Bylo zjištěno čerpání státních finančních prostředků na údržbu, opravy a provoz budov, které nebyly schváleny k užívání. Jedná se zejména o budovy, ve kterých je prováděna praktická výuka učebních oborů „truhlář“ a „zedník“.

Výstupy z účetnictví nemají v oblasti čerpání ONIV dostatečnou vypovídající hodnotu v důsledku nevedení dostatečné analytické evidence. Bylo zjištěno neefektivní čerpání ONIV na provoz (spotřebované energie), opravu a údržbu budov, které nejsou vedeny v účetní evidenci a nebylo schváleno jejich užívání.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Byl předložen **investiční záměr** stavby „Rekonstrukce domečku areálu VÚM Obořiště...“, evidenčního čísla ISFRIM 333 111 0312, zpracovaný v srpnu 2000, **schválený** ŠÚ Příbram dne a MŠMT dne 26. 10. 2000 s připomínkami č.j. 29 757/2000-40. Dne 22. 12. 2000 ŠÚ Příbram dal souhlas k projektové dokumentaci stavby. Podle investičního záměru má být (v rámci rekonstrukce objektu „domeček“) získána ubytovací kapacita pro svěřence vybrané k resocializaci před odchodem do civilního života, a to pro 15 svěřenců a 1 vychovatele. Stavební záměr byl schválen s těmito závaznými údaji:

1) celkové investiční náklady stavby	7 058 tis. Kč
z toho a) dotace MŠMT ČR	7 058 tis. Kč
b) FRIM	0 tis. Kč
2) neinvestiční náklady	604 tis. Kč
3) celkové náklady stavby	7 662 tis. Kč

V průběhu kontroly nebyla stavba dokončena a předána (termín dokončení 12/2001). Z tohoto důvodu nebyla provedena kontrola efektivnosti čerpání poskytnutých investičních prostředků.

Byla provedena namátková kontrola prvotní dokumentace stavby a obhlídka staveniště, při které bylo zjištěno, že původní objekt „domeček“ byl zbourán a na jeho místě je prováděna výstavba nového domu (zastavěná plocha 202,7 m²). Přílohy č. 3 – č. 5 investičního záměru tvoří shora zmíněné (viz Kapitola - Hodnocení čerpání NIV) snímky katastrální mapy, výpis z KN a HS s výpisy z evidence nemovitostí. Přílohou č. 6 investičního záměru (dle seznamu příloh) má být „Znalecký posudek č. 764-1/97“. Jako příloha č. 6 předloženého investičního záměru je „Znalecký posudek č. 1048-42/2000 ze dne 26. 7. 2000. Vyjádření Památkového ústavu středních Čech v Praze ze dne 28. 1. 1997 tvoří přílohu č. 8 a je v něm uveden souhlas s přestavbou podle projektu za dodržení řady podmínek. Projektová dokumentace byla hrazena z přidělených investičních prostředků v roce 2000 a bylo za ní zapláceno 134 tis. Kč.

Ze svého fondu rozvoje investičního majetku (dále jen „FRIM“) použilo školské zařízení celkem 79 871,30 Kč na opravu a částečnou rekonstrukci vodovodní instalace v hlavní budově (koupelna pro svěřence).

V případě čerpání FRIM byla hodnota investičního majetku školského zařízení navýšena o částku 79 871,30 Kč v souladu s platnou legislativou. V tomto případě nebylo zjištěno neefektivní vynakládání státních finančních prostředků.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 obsahuje zákonem požadované přílohy. Zpráva má vypovídající hodnotu o aktivitách a činnostech, avšak uvádí některé nepravdivé údaje např.: „VÚM Obořiště má tyto učební obory: ...zahradník-zelinář, ...inventarizace se provádí jednou za rok“. Uvedený učební obor neexistuje a úplná inventarizace ve smyslu zákona nebyla prováděna, neboť nebyly zpracovány soupisy nemovitého majetku.

HODNOCENÍ POMNÍNEK A ORGANIZACE STRAVOVÁNÍ

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Stravovací provoz je umístěn v přízemí hlavní budovy areálu. Přestože se jedná o historickou stavbu, prostorové uspořádání i technická vybavenost je na relativně dobré úrovni a odpovídá rozsahu výroby jídel. Celodenní stravování předpokládaného počtu 60 svěřenců v rozsahu dvou hlavních a čtyř doplňkových jídel a 40 zaměstnanců v rozsahu jednoho, případně dvou hlavních jídel v průběhu pracovní směny zaměstnanec, zajišťují čtyři pracovníci s plnými pracovními úvazky. Denní počet připravovaných hlavních jídel v jedné směně nepřekračuje stanovenou kapacitu. Činnosti, které standardně vykonává vedoucí školní jídelny, jsou zakotveny ve věcných pracovních náplních hospodárky a skladnice.

Provoz kuchyně a organizaci stravování řeší provozní a sanitační řád. Rozpis výdeje

jednotlivých pokrmů a pedagogických dozorů je zpracován a byl dodržován. Stolování svěřenců ve dnech inspekce probíhalo po skupinách, klidně a pedagogický dozor byl zajištěn.

Evidence jídelny včetně skladového hospodářství je částečně zpracováváno PC technikou a částečně ručně. Stávající softwarové vybavení školského zařízení neumožňuje kompletní zpracování provozu školní jídelny (skladovou evidenci) v přímé návaznosti na účetnictví školského zařízení.

Úroveň podmínek a organizace stravování jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Plnění výživových ukazatelů jídelna školského zařízení nesleduje. Vyhodnocením jídelních lístků za měsíc prosinec 2000, září a říjen 2001 bylo zjištěno, že jsou v malé míře zařazovány mléčné výrobky a pokrmy z ryb a větší pozornost je nutné věnovat pestrosti doplňkových jídel.

Strava je připravována podle platných receptů pro školní stravování. Ve dnech konání inspekce byly technologické postupy a použité surovinové normy připravovaných jídel dodrženy. Podle místních zvyklostí jsou k přípravě některých příloh zvyšovány surovinové normy pro účely možnosti přidavků. Po celou dobu výdeje byla polévka i hlavní jídlo v požadované teplotě.

Finanční normy na nákup potravin jsou v souladu s příslušnými obecně platnými právními předpisy a nedosahují horní hranici možného rozpětí. Zaměstnancům je v souladu s interním předpisem poskytován na stravování příspěvek na potraviny z fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Výše příspěvku i poplatky za školní stravování jsou stanoveny ve správné výši a nedostatky nebyly zjištěny. Čerpání finančních norem je sledováno denně na výdajových dokladech potravin, za příslušný měsíc a příslušný kalendářní rok. Finanční limit na potraviny za rok 2000 byl s nepatrným rozdílem přečerpán.

Úroveň kvality připravované stravy a využití finančních prostředků na nákup potravin jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení hygieny stravovacích služeb

Pracovnice jídelny jsou způsobilé pro výkon práce. Jejich platné zdravotní průkazy byly předloženy a absolvování kurzu hygienického minima bylo dokladováno. Osobní čistota zaměstnanců byla na odpovídající úrovni. Oddělené skladování občanských a pracovních oděvů je zabezpečeno.

Stravovací provoz byl v době prováděného šetření v pořádku a čistotě. Skladování potravin bylo shledáno bez nedostatků, zásoby odpovídají rozsahu výroby jídel a prošlé záruční lhůty nebyly shledány. Pracovní plochy pro jednotlivé činnosti přípravy pokrmů byly odděleny. Jídelna je zásobována pitnou vodou z vlastního zdroje a nezávadnost vody byla dokladována. Organický odpad byl uchován mimo prostory kuchyně a je denně likvidován.

Úroveň hygieny stravovacích služeb je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Evidence užívaného státního nemovitého majetku není vedena. Praktická výuka svěřenců je provozována v budovách v areálu školského zařízení, které nejen nejsou vedeny v účetní evidenci, ale ani nebylo stavebním úřadem schváleno jejich užívání. Bylo zjištěno porušení závazných právních předpisů o hospodaření s majetkem státu a neefektivní čerpání státních finančních prostředků na provoz, opravy a údržbu „černých staveb“. Bylo zjištěno manko v podobě chybějící zemědělské hospodářské budovy a stavební parcely. Některé výstupy

z účetnictví (z důvodu nevhodného SW vybavení) nemají v oblasti čerpání ONIV dostatečnou vypovídací hodnotu v důsledku nevedení dostatečné analytické evidence. Namátkově kontrolované čerpání ONIV (nákup čisticích a mycích prostředků, potravin, oděvů, cestovné atp.) bylo v souladu s potřebami školského zařízení a dle platné legislativy. Čerpání FRIM na rekonstrukci koupelny pro svěřence bylo řádně promítnuto do technického zhodnocení majetku. V mzdové a personální oblasti (s ohledem na specifiku kontrolované osoby v resortu školství) nebyla zjištěna neefektivnost čerpání státních finančních prostředků. Činnost školní jídelny je celkově hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kapacita zařízení	60
Evidenční stav	65
Počet výchovných skupin	5
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	48
Počet svěřenců na útěku	8
Počet svěřenců ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody	2
Počet svěřenců dočasně ubytovaných mimo ústav	3
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	64
Počet svěřenců s uloženou ochrannou výchovou	1
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	0
Počet svěřenců v péči neurologa	0
Počet svěřenců v psychiatrické péči	3

Výchovná skupina	Počet svěřenců	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Žáci SOU	Žáci SOŠ	Dívky	Sourozenci
1.	14				9			
2.	11				8			
3.	14				9			
4.	12				10			
5.	14				13			
Celkem	65				49			

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	0
Vedoucí vychovatel	1	0
Učitelé	4	1
Mistři odborného výcviku	5	0
Vychovatelé	10	1
Pomocní vychovatelé	2	0

Psycholog, etoped	1	1
Sociální pracovníce	2	2
Ostatní zaměstnanci	15	13
Celkem	42	18

Evidenční stav svěřenců přesahuje stanovenou kapacitu o 5, počet fyzicky přítomných svěřenců je však o 12 nižší, než kapacita zařízení. Využívání kapacity je průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 2001-08-23 pod čj. 33 437/2000-21,
- vnitřní řád platný od 1999-04-01 čj. 618/99,
- kniha denního hlášení,
- zápisy z porad vychovatelů,
- týdenní programy výchovné práce,
- evidence výchovného vyčlenění z kolektivu,
- Výchovné záznamy,
- Rámcový plán hlavních akcí zájmové činnosti VÚM Obořiště na školní rok 2001 - 2002,
- roční plány práce zájmových kroužků,
- roční plány práce jednotlivých VS,
- zápisy z porad vedení,
- zápisy z provozních porad,
- osobní spisy svěřenců,
- osobní spisy zaměstnanců,
- základní učební dokumenty učebních oborů 36-67-H/001 a 33-56-H/002,
- přípis MŠMT ČR ze dne 19. června 1995, čj. 18 022/95-24,
- dokumentace teoretické a praktické průpravy svěřenců v profesní přípravě,
- dokumentace závěrečných zkoušek,
- rozvrh výuky,
- dokumentace systému zdravotní péče v zařízení,
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 1999 a za rok 2000,
- Investiční záměr ev. č. ISFRIM 333 111 0312 vč. příloh (bez projektové a stavební dokumentace),
- Rozvaha ROPO ke dni 31. 12. 2000,
- Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2000,
- Upravený (konečný) rozpočet ŠÚ Příbram ke dni 20. 11. 2000,
- Zřizovací listina čj. 16 738/93-270 ze dne 13. 5. 1993,
- Dodatek ke zřizovací listině čj. 24 402/94-60 ze dne 21. 10. 1994,

- 2. dodatek ke zřizovací listině čj. 20 685/96-60 ze dne 17. 6. 1996,
- Změna zřizovací listiny (Dodatek č. 3) čj. 30 587/98-21 ze dne 10. 11. 1998,
- Rozbor hospodaření za rok 2000,
- Bilanční předvaha organizace VÚM a SOU Obořiště za období 12/2000 a konečná bilanční předvaha za rok 2000,
- Směrnice - Oběh účetních dokladů Č.j.: 2120/1999,
- Finanční rozvaha na rok 2001 ze dne 28. 2. 2001,
- Zúčtování finančních vztahů příspěvkových organizací se státním rozpočtem za rok 2000 ze dne 25. 1. 2001,
- Povolení k trvalému užívání stavby čj. 328.2/67-R ze dne 23. 6. 1967,
- Protokol o jednání za účelem vydání dodatečného povolení stavby ze dne 21. 4. 1975,
- Základní karta pasportu občanského vybavení sídel ze dne 18. 9. 1972,
- Výkaz Škol V4-01 o speciálních školách,
- Odpisový plán VÚM Obořiště čj. 2608/2000 ze dne 10. 2. 2000,
- Obecně závazná vyhláška obce Obořiště č. 5/2000 ze dne 28. 3. 2000,
- Zápis ŠÚ Příbram o odsouhlasení projektové dokumentace čj. 2821/00 ze dne 22.12.2000,
- Schválení investičního záměru MŠMT čj. 29 757/2000-40 ze dne 26. 10. 2000,
- Výkazy Škol (MŠMT) V 17 - 01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k: 15. říjnu 1999, 15. říjnu 2000 a 15. říjnu 2001,
- Výkaz Škol (MŠMT) V 14 - 01 o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy podle stavu k 15. říjnu 2000,
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4a - 01 příloha k výkazu o speciálních školách, o střední škole, odborném učilišti, praktické škole podle stavu k 30. září 2000,
- Kolektivní smlouva ze dne 29. března 2000 - čl. IV. sociální oblast, bod 4. - stravování pracovníků,
- Kolektivní smlouva pro rok 2001 ze dne 21. prosince 2000,
- Sanitační řád školní jídelny,
- Provozní řád školní kuchyně ze dne 2. ledna 1996,
- Časový snímek dne - rozpis výdejní doby jednotlivých jídel včetně pedagogických dozorů,
- Poskytování osobních ochranných pomůcek ve VÚM Obořiště čj. 681/99 ze dne 1. dubna 1999,
- Skladové karty zaměstnanců jídelny - evidence poskytnutých osobních ochranných pracovních pomůcek v roce 2000 a v roce 2001,
- Zdravotní průkazy zaměstnanců jídelny,
- Záznam o provedeném školení hygienického minima ze dne 12. září 2001,
- Protokol o zkoušce vody ze dne 28. května 2001 - rozbor vzorku vody č. 22.05.2001 - 058,
- Rozpis finančních norem na nákup potravin pro příslušné pokrmy celodenního stravování,
- Rekapitulace skutečně připravených pokrmů za příslušné měsíce roku 2000 a měsíců od ledna do srpna roku 2001,
- Jídelní lístky za měsíce: září 2000, září a říjen 2001 ,

- Přihláška ke stravě dne 13. září 2000 a 15. listopadu 2001 - svěřenci,
- Záznam stravovaných osob a poplatků za měsíce září 2000 a listopad 2001 - zaměstnanci,
- Výdejky potravin ze dnů: 13. a 19. září 2000, 6. října a 15. listopadu 2001,
- Kalkulace jedné porce hlavního jídla (oběd, večeře) ze dne 9. srpna 2001,
- Soupis zásob potravin ke dni 31. prosince 2000,
- Účetní doklady nákupů potravin: č. 499/30884 ze dne 27. září 2000 k faktuře č. 7789 ze dne 19. září 2000, č. 504/20889 ze dne 27. září 2000 k dodacímu listu č. 002715 ze dne 13. září 2000,
- Čerpání finančního limitu na potraviny za rok 2000 podle stavu k 31. prosinci 2000.

ZÁVĚR

Zařízení má zpracován velmi dobrý reedukační a resocializační program, který koresponduje s aktuálním složením kolektivu svěřenců.

Personální podmínky pro jeho realizaci jsou z pohledu odborné a pedagogické způsobilosti pouze vyhovující (speciálně pedagogickou přípravu má pouze ředitel). Příznivý je vývoj materiálních (prostorových) podmínek, které se postupně zlepšují. Výrazným přínosem bude po dokončení objekt pro konečnou fázi resocializace. Zcela nevyhovující je místnost sloužící k dočasnému vyloučení svěřence z kolektivu.

Organizace, používané formy a metody práce jsou na průměrné úrovni, snaha pedagogických pracovníků je často limitována jejich erudicí.

Na velmi dobré úrovni jsou další aktivity zařízení, nabídka je dostatečně pestrá.

Výsledky reedukace a resocializace jsou dle dostupných informací pro daný typ zařízení na běžné úrovni.

Celkově je kvalita reedukace a resocializace včetně vzdělávacího procesu v pásmu průměru.

Na velmi dobré úrovni je plánování, zejména koncepční záměry. Ostatní oblasti podmínek (organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy) jsou průměrné. Celkové hodnocení podmínek činnosti ústavu se pohybuje v oblasti průměru.

Závažné nedostatky byly zjištěny v efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Není vedena evidence užívaného státního nemovitého majetku, praktická výuka svěřenců probíhá v budovách školského zařízení, které nejsou vedeny v účetní evidenci a stavebním úřadem nebylo schváleno jejich užívání. Bylo zjištěno porušení závazných právních předpisů o hospodaření s majetkem státu a neefektivní čerpání státních finančních prostředků na provoz, opravy a údržbu „černých staveb“. Bylo zjištěno manko v podobě chybějící zemědělské hospodářské budovy a stavební parcely. Některé výstupy z účetnictví nemají v oblasti čerpání ONIV dostatečnou vypovídací hodnotu. V ostatních kontrolovaných oblastech nebylo shledáno závad.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Pavel Bártík
Členové týmu	PaedDr. Zdeněk Slomek
Další zaměstnanci ČŠI	Jaroslav Tichý Ing. Hana Borůvková Bc. Helena Kynčlová Zdeňka Bláhová	

V Ústí nad Labem dne 2001-12-10

Datum a podpis ředitele školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2002-01-04

Razítko

**Ředitel školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná
jednat za školu**

Mgr. Vladislav Pleticha

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
Zřizovatel	2002-01-18	066 35/02-4020
Rada školy	xxx	

Připomínky ředitele školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2002-01-18	066 34/02-4020	Byly podány.